ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๔๒๓๗

ถึง อำเภอ ทุกอำเภอ

พร้อมนี้ จังหวัดนครศรีธรรมราชขอส่งสำเนาหนังสือ กรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๑๙๔๒๗ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนและนายทะเบียนท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัวและกฎหมายว่าด้วยชื่อบุคคล มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ให้ดาวน์โหลดหนังสือกรมการปกครองดังกล่าว จาก www.pokkrongnakhon.com มุมหนังสือราชการ (จังหวัด)

จังหวัดนครศรีธรรมราช
๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘
www.pokkrongnakhon.com

ม.เมือง

ที่ว่าการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ ๐๑๙/
วันที่ ๒๗ ก.ค. ๒๕๖๒ เวลา ..... น.

ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว๑๙๔๒๗

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนและนายทะเบียนท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัวและกฎหมายว่าด้วยชื่อบุคคล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
๒. พระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
๓. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐
๔. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐

ด้วยกรมการปกครอง ได้รับข้อหารือจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนครอบครัวและทะเบียนชื่อบุคคล ในการฝึกอบรม สัมมนา การหารือ และการตรวจนิเทศงานในพื้นที่ เกี่ยวกับประเด็นผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต และลงนามในเอกสารทะเบียนในฐานะนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ และนายทะเบียนท้องที่ตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ความว่าหากผู้ลงนามไม่ใช่นายอำเภอซึ่งกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งเป็นนายทะเบียนและนายทะเบียนท้องที่ แล้วแต่กรณี ผู้ที่มีอำนาจลงนามแทนจะต้องระบุที่มาของอำนาจในฐานะเป็นนายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องที่อย่างไร ระหว่างผู้รักษาราชการแทนนายอำเภอ หรือผู้ปฏิบัติราชการแทนนายอำเภอ เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีความสับสนในการปฏิบัติค่อนข้างมาก และอาจเสี่ยงต่อการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมาย จึงขอให้กรมการปกครองแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของปลัดอำเภอซึ่งต้องรับผิดชอบเรื่องดังกล่าวแทนนายอำเภอ ให้ชัดเจนและสามารถปฏิบัติงานบริการประชาชนได้อย่างถูกต้อง สะดวก และมีประสิทธิภาพ

กรมการปกครอง ขอเรียนว่าพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ กำหนดผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ได้แก่ นายทะเบียน ซึ่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๙) ออกตามความในกฎหมายฉบับนี้ กำหนดให้นายอำเภอเป็นนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนอำเภอ เว้นแต่กรณีนายทะเบียนไม่อาจไปจดทะเบียนนอกสำนักทะเบียนได้ ให้ปลัดอำเภอเป็นนายทะเบียนไปจดทะเบียนได้ สำหรับพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ กำหนดผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ได้แก่ นายทะเบียนท้องที่ ซึ่งตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๔๓๐/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๐๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งให้นายอำเภอเป็นนายทะเบียนท้องที่ ทั้งนี้ ปลัดอำเภอไม่มีคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องที่ และไม่มีข้อสั่งการให้นายอำเภอมอบอำนาจให้ปลัดอำเภอปฏิบัติราชการแทนนายอำเภอในเรื่องดังกล่าว ดังนั้นการปฏิบัติงานทะเบียนครอบครัวและทะเบียนชื่อบุคคลของปลัดอำเภอที่ผ่านมาจึงปฏิบัติหน้าที่แทนนายอำเภอในฐานะเป็นผู้รักษาราชการแทนนายอำเภอ ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖๔ กล่าวคือการรักษาราชการแทนจะกระทำได้ต่อเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอหรือนายอำเภอไม่อาจปฏิบัติราชการได้ นอกจากนี้ ผู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้รักษาราชการแทนนายอำเภอจะต้องมีคำสั่งแต่งตั้งและต้องเป็นไปตามลำดับอาวุโส การปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดย่อมเท่ากับเป็นการปฏิบัติโดยไม่มีอำนาจและหน้าที่ ซึ่งเรื่องนี้มีคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๗๑๙/๒๕๐๐ และคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๖๑๒/๒๕๑๕ สรุปว่ากรณีไม่มีตัวนายอำเภอหรือนายอำเภอไม่ได้มาปฏิบัติราชการ ผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนทำงานแทนเรียกว่าเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีตัวนายอำเภอและนายอำเภอมาปฏิบัติราชการอยู่ แม้จะมีงานมากและนายอำเภอ

/ได้สั่งให้...

ได้สั่งให้ปลัดอำเภอช่วยทำแทนให้งานสำเร็จลุล่วงไปโดยรวดเร็ว ปลัดอำเภอก็เป็นเพียงผู้ทำงานแทนนายอำเภอ ไม่ใช่เป็นผู้รักษาราชการแทน เมื่อปลัดอำเภอไม่ใช่เป็นผู้รักษาราชการแทนนายอำเภอ การกระทำของปลัดอำเภอก็เป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจและหน้าที่

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การปฏิบัติงานทะเบียนครอบครัวตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และทะเบียนชื่อบุคคลตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม เป็นไปในแนวทางเดียวกันอย่างถูกต้อง สะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ กรมการปกครองจึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติงานของนายอำเภอในฐานะนายทะเบียนและนายทะเบียนท้องที่ โดยให้นายอำเภอใช้อำนาจตามความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับมาตรา ๖ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีคำสั่งมอบอำนาจให้ปลัดอำเภอปฏิบัติราชการแทนนายอำเภอเพื่อทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว และเป็นนายทะเบียนท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยชื่อบุคคลได้ตามความเหมาะสม โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้มีข้อยกเว้นบางกรณีที่มีความจำเป็นต้องให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอที่รักษาราชการแทนนายอำเภอในลำดับแรกเป็นผู้พิจารณาเพื่อความละเอียด รอบคอบ และป้องกันมิให้เกิดความผิดพลาด โดยไม่ให้นายอำเภอมอบอำนาจให้ปลัดอำเภอปฏิบัติราชการแทนนายอำเภอ ดังนี้

๑. การจดทะเบียนสมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทยกับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เว้นแต่คู่สมรสที่มีบุตรด้วยกันและมีหลักฐานการเกิดหรือสูติบัตรของบุตรที่ระบุรายการบิดามารดาตรงกับรายการบุคคลของคู่สมรส ให้นายอำเภอมอบอำนาจได้

๒. การจดทะเบียนสมรสและจดทะเบียนหย่าระหว่างคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรโดยชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ซึ่งมีประเด็นต้องพิจารณาคุณสมบัติและเงื่อนไขการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันของกฎหมาย พุทธศักราช ๒๔๘๑

๓. การจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อตัว หรือตั้งชื่อสกุล กรณีที่จะต้องพิจารณาความเหมาะสมของการสะกดคำและการใช้พยัญชนะ รวมถึงความหมายของชื่อตัว ชื่อสกุล ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายต่อบุคคลอื่นหรืออาจก่อให้เกิดความเข้าใจสับสนในหมู่ประชาชน

อนึ่ง การมอบอำนาจในส่วนของผู้อำนวยการเขต กรุงเทพมหานคร ซึ่งจะมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจากผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยแจ้งให้กรมการปกครองทราบก่อนที่จะมีการมอบอำนาจ และกำหนดเงื่อนไขไม่ให้มอบอำนาจตามข้อ ๑ – ๓ เช่นเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งอำเภอและสำนักงานเขตทุกแห่งเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท
(อาทิตย์ บุญญะโสภัต)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนทั่วไป
โทร ๐-๒๗๙๑-๗๐๑๗-๙

พระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔
แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๔
เป็นปีที่ ๔๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔"

มาตรา ๒[๑] พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๐ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

(๓) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ. ๒๕๑๗

(๔) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗

(๕) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗

(๖) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙

(๗) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐

(๘) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๒

---

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘/ตอนที่ ๑๕๖/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๔ กันยายน ๒๕๓๔

การปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้นให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และจะให้มีรองเลขาธิการ รองผู้อำนวยการหรือตำแหน่งรองของตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นหรือผู้ช่วยเลขาธิการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือตำแหน่งผู้ช่วยของตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น หรือมีทั้งรองเลขาธิการ และผู้ช่วยเลขาธิการหรือทั้งรองผู้อำนวยการและผู้ช่วยอำนวยการ หรือทั้งตำแหน่งรองและตำแหน่งผู้ช่วยของตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและช่วยปฏิบัติราชการแทนก็ได้

มาตรา ๓๗ ให้นำความในมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ มาใช้บังคับแก่ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมโดยอนุโลม

หมวด ๕
การปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๓๘[๓๑] อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งอาจกำหนดให้มีการมอบอำนาจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตลอดจนการมอบอำนาจให้ทำนิติกรรมสัญญา ฟ้องคดีและดำเนินคดี หรือกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขในการมอบอำนาจหรือที่ผู้รับมอบอำนาจต้องปฏิบัติก็ได้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับอำนาจในการอนุญาตตามกฎหมายที่บัญญัติให้ต้องออกใบอนุญาตหรือที่บัญญัติผู้มีอำนาจอนุญาตไว้เป็นการเฉพาะ ในกรณีเช่นนั้นให้ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวมีอำนาจมอบอำนาจให้ข้าราชการซึ่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตามที่เห็นสมควร หรือตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดในกรณีมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจมอบอำนาจได้ต่อไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้มอบอำนาจกำหนด

ในกรณีตามวรรคสาม เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนจะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดรายชื่อกฎหมายที่ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวอาจมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวก็ได้

การมอบอำนาจให้ทำเป็นหนังสือ

มาตรา ๓๙[๓๒] เมื่อมีการมอบอำนาจแล้ว ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น โดยผู้มอบอำนาจจะกำหนดให้ผู้รับมอบอำนาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไป โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการใช้อำนาจนั้นไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้ แต่ในกรณีการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด

[๓๑] มาตรา ๓๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

[๓๒] มาตรา ๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

พระราชกฤษฎีกา

ว่าด้วยการมอบอำนาจ

พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการมอบอำนาจ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

"มอบอำนาจ" หมายความว่า การที่ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ที่จะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด เว้นแต่การอนุญาตตามมาตรา ๓๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้มอบอำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นใดตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทน

"ผู้มอบอำนาจ" หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ที่จะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรี ในการสั่งการอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นใด

"ผู้รับมอบอำนาจ" หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว

"ศูนย์บริการร่วม" หมายความว่า หน่วยงานที่รวมงานบริการของส่วนราชการเดียวกันหรือต่างส่วนราชการมาปฏิบัติราชการร่วมกันในการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการและประชาชน

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๕ การมอบอำนาจต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) การอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน

(๒) ความคุ้มค่า ความรวดเร็ว และประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

(๓) การกระจายอำนาจการตัดสินใจและความรับผิดชอบที่เหมาะสม

(๔) ไม่เป็นการเพิ่มขั้นตอนหรือระยะเวลาในการใช้อำนาจ และไม่ต้องผ่านการพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ มากเกินความจำเป็น

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจตามวรรคหนึ่ง ผู้มอบอำนาจอาจวางแนวทางหรือกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติราชการเพิ่มเติมในเรื่องการมอบอำนาจโดยไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชกฤษฎีกานี้ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจหรือลักษณะของงานที่ต้องมีการใช้อำนาจที่มอบอำนาจไปนั้นก็ได้

มาตรา ๖ ในการมอบอำนาจ ผู้มอบอำนาจอาจมอบอำนาจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่อยู่ในอำนาจหน้าที่การปฏิบัติราชการของผู้มอบอำนาจ เพื่อให้ผู้รับมอบอำนาจปฏิบัติราชการแทนในเรื่องนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ โดยต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจตามมาตรา ๕ และคำนึงถึงขีดความสามารถ ความรับผิดชอบ และความเหมาะสมตามสภาพของตำแหน่ง อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจและผู้มอบอำนาจ เว้นแต่เป็นเรื่องใดตามกรณีดังต่อไปนี้ ผู้มอบอำนาจอาจไม่มอบอำนาจในเรื่องดังกล่าวก็ได้

(๑) เป็นเรื่องที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจเฉพาะหรือเป็นเรื่องที่โดยสภาพไม่อาจมอบอำนาจได้

(๒) เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับนโยบายสำคัญ

(๓) เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นต้องมีการดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

(๔) เป็นเรื่องที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนได้

การมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงการมอบอำนาจในการทำนิติกรรมสัญญาฟ้องคดีและดำเนินคดีด้วย

ในกรณีที่การดำเนินการในเรื่องใดที่พระราชกฤษฎีกานี้กำหนดให้ต้องมีการมอบอำนาจให้ดำเนินการมอบอำนาจตามนั้น โดยจะยกความในมาตรานี้ขึ้นอ้างเพื่อไม่มอบอำนาจไม่ได้

มาตรา ๗ ในการมอบอำนาจ ให้ผู้มอบอำนาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) วางหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้อำนาจของผู้รับมอบอำนาจ

(๒) จัดให้มีระบบการตรวจสอบและการรายงานผลการใช้อำนาจของผู้รับมอบอำนาจ

(๓) กำกับดูแล และแนะนำการใช้อำนาจของผู้รับมอบอำนาจ

(๔) จัดทำบัญชีการมอบอำนาจเสนอผู้บังคับบัญชา

เมื่อมีการมอบอำนาจแล้ว หากผู้มอบอำนาจเห็นว่าผู้รับมอบอำนาจใช้อำนาจที่รับมอบโดยไม่ถูกต้องหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหาย ผู้มอบอำนาจอาจมีคำสั่งแก้ไขการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจหรือให้ผู้รับมอบอำนาจหยุดการปฏิบัติราชการไว้ก่อน และผู้มอบอำนาจเป็นผู้ใช้อำนาจนั้นโดยตรงก็ได้

มาตรา ๘ การมอบอำนาจให้ทำเป็นหนังสือ โดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้มอบอำนาจ

(๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้รับมอบอำนาจ

(๓) อำนาจที่มอบ รวมทั้งอาจกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้อำนาจด้วยก็ได้

อำนาจที่จะมอบและระยะเวลาในการมอบอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีหรือ ก.พ.ร. กำหนด โดยไม่ต้องปฏิบัติตามหมวด ๒ และหมวด ๓

มาตรา ๒๑ ให้ศูนย์บริการร่วมจัดทำรายงานแสดงการมอบอำนาจตามมาตรา ๒๐ และปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ตามที่ได้รับมอบอำนาจให้ ก.พ.ร. ทราบ ภายในเวลาที่ ก.พ.ร. กำหนด

หมวด ๕
การมอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด

มาตรา ๒๒ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นที่ส่วนราชการใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใดหรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใดในเขตพื้นที่จังหวัด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้นหรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่นหรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ให้หัวหน้าส่วนราชการดำเนินการมอบอำนาจการปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่จังหวัดให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่มีการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่อำนาจนั้นเกี่ยวกับราชการของส่วนราชการใด และส่วนราชการนั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่ในจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจให้แก่หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนั้น

(๒) นอกจากกรณีตาม (๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนก็ได้

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานต่อผู้มอบอำนาจเพื่อทราบด้วย

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับการมอบอำนาจในการปฏิบัติราชการตามกฎหมายของผู้ว่าราชการจังหวัดด้วย

มาตรา ๒๔ ให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดดำเนินการมอบอำนาจให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๒๕ การใช้อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าราชการจังหวัด และของผู้ดำรงตำแหน่งใดในจังหวัด ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด